

Miljönämnden

Mjölby kommun
Boxholms kommun
Ödeshögs kommun

Verksamhetsplan för miljönämnden 2021-2023

Fastställd av miljönämnden § 4/2021

Postadress
Mjölby kommun
Miljökontoret
595 80 MJÖLBY

Besöksadress
Burensköldsvägen 11-13

Telefon
0142 - 850 00

Internetadress
www.mjolby.se
e-postadress
miljo@mjolby.se

Postadress

Mjölby kommun
Miljökontoret
595 80 MJÖLBY

Besöksadress

Burensköldsvägen 11-13

Telefon

0142 - 850 00

Telefax

0142-857 56

Internetadress

www.mjolby.se

e-postadress

miljo@mjolby.se

Sammanfattning

Miljönämnden för Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner har upprättat en verksamhetsplan för år 2021-2023. Verksamhetsplanen grundar sig på tidigare utredningar om kontroll- och tillsynsbehov och innehåller planering av miljönämndens arbete inom respektive område. I verksamhetsplanen beskrivs vilka aktiviteter som nämnden avser att bedriva under det kommande året.

Eftersom resurserna är knappa måste miljönämnden prioritera vissa områden. Faktorer som styr detta är bland annat råd från centrala verk, nationella/regionala eller lokala mål, aktuella problem/frågeställningar och en bedömning av var resurserna gör störst nytta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Inledning.....	5
2 Mål och direktiv	6
3 Miljönämnden	10
4 Miljökontoret	12
5 Miljöövervakning.....	14
6 Offentlig kontroll av livsmedel	15
7 Tillsyn enligt miljöbalken	20
<u>7.1 Hälsoskydd</u>	20
<u>7.2 Enskilda avlopp</u>	23
<u>7.3 Miljöskydd</u>	25
8 Naturvård.....	28
Bilaga 1 Behovsutredning.....	30

1 Inledning

Verksamhetsplanen fyller flera syften: i både miljöbalken och livsmedelslagstiftningen finns krav på att tillsynsmyndigheter ska göra en behovsbedömning och planera sin verksamhet.

Verksamhetsplanen avser de tre kommande åren med fokus på innevarande år. Planen följs upp av miljönämnden halv- och helårsvis.

Verksamhetsplanen fungerar som ett fakta- och styrdokument för miljönämnden.

Verksamhetsplanen utgör ramarna för den mer detaljerade planeringen inom respektive verksamhetsområde. Planeringen inom respektive verksamhetsområde utgår från verksamhetsregistren och antalet handläggare, de detaljerade planeringarna fastställs inte av nämnden.

Grundtanken är att presentera resursbehov utifrån den planerade avgiftsfinansierade delen av kontrollen/tillsynen. Avgiftsfinansieringen består främst av de årliga tillsynsavgifterna.

På regional nivå initieras många av projekten via MÖTA – Miljösamverkan Östergötland. MÖTA är ett samarbete mellan länets tretton kommuner och Länsstyrelsen Östergötland. Samverkan sker främst inom ämnesområdena miljöskydd, hälsoskydd, enskilda avlopp och livsmedel/dricks-vatten. Samarbetet ska öka samsynen, effektivisera tillsynen, utveckla tillsynsvägledning, stödja miljömålsarbetet och möjliggöra en ändamålsenlig kompetensutveckling.

Planeringen kan behöva justeras under årets gång då oförutsedda händelser uppstår.

2 Mål och direktiv

2.1 Miljöbalk och livsmedelslag

Av inledningen till miljöbalken och livsmedelslagen framgår målgrupp och syfte för miljönämndens verksamhet:

Bestämmelserna i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Livsmedelslagstiftningen syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel.

2.2 Hållbar utveckling Globala mål för - Agenda 2030

Den 25 september 2015 antog FN:s generalförsamling den historiska resolutionen Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål, som i Sverige kallas de Globala målen.

2.3 Nationella miljömål

Sveriges miljömål består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Fram tills nu har miljömålen följts upp mot årtalet 2020.

Generationsmålet är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället, ”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”.

Generationsmålet riktar in miljöarbetet mot återhämtade ekosystem, bevarad biologisk mångfald och natur- och kulturmiljö, en god hälsa för människor, effektiva och giftfria kretslopp, hushållning med naturresurser, effektiv energianvändning samt konsumtionsmönster. Generationsmålet är tillsammans med de 16 miljömålen ett löfte till framtida generationer om frisk luft, hälsosamma miljöer och rika miljöupplevelser.

Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner berörs av följande 14 nationella miljömål:

Miljömål

	Begränsad klimatpåverkan		Levande sjöar och vattendrag
	Frisk luft		Grundvatten av god kvalitet
	Bara naturlig försurning		Myllrande våtmarker
	Giftfri miljö		Levande skogar
	Skyddande ozonskikt		Ett rikt odlingslandskap
	Säker strålmiljö		God bebyggd miljö
	Ingen övergödning		Ett rikt växt- och djurliv

2.4 Regionala miljömål

Under 2014 presenterades 50 åtgärder för Miljömålen i Östergötland. I åtgärdsprogrammet konkretiseras vad miljö kvalitetsmålen innebär för länet. Åtgärder som föreslås i programmet avser inte att vara heltäckande utan ska komplettera andra åtgärder framtagna inom mer specifika områden, som hotade arter och insatser inom vattendirektivet. Programperioden för åtgärdsprogrammet sträcker sig fram till och med år 2020.

2.5 Kommunala mål

Mjölby kommun, Vision 2025

Mjölby kommun har antaget Vision 2025, arbete pågår med att ta fram en ny vision. För år 2021 är det fokus på kommunmålen om att utbildningsnivån ska höjas och på de finansiella målen.

Nämnderna ska ta fram åtaganden som är nämndens bidrag till att uppnå kommunmålen. Åtagandena ska ligga till grund för bedömningen av måluppfyllelse av kommunmålen.

Åtagandena sträcker sig över en flerårsperiod och uttrycker det resultat nämnderna avser att åstadkomma. Mätningen av åtaganden sker genom mått samt genomförda aktiviteter.

Kommunmål Mjölby	Åtagande	Mått	Målvärde
Utbildningsnivån ska höjas	Miljönämnden ska genom tillsyn och kontroll säkerställa god miljö på förskolor och skolor	Kontroll av livsmedelslokaler	65 st*
		Tillsyn enligt miljöbalken	47 st*
		Tillsyn av rökfria miljöer på högstadium och gymnasium	7 st*
Finansiella mål för resultat och soliditet	Miljönämnden ska genom samverkan sänka kostnaderna för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd	Medel för nettokostnad för miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning för Mjölby, Boxholm och Ödes hög	145 kr/inv

*Målvärdena baseras på antal objekt i Mjölby och Boxholms kommun.

Boxholms kommun

Kommunfullmäktige i Boxholms kommun antog år **2018** inriktningsmål. Inriktningsmålen är förenliga med nationella och regionala mål och ska ligga till grund för kommunens årliga resultatmål. Verksamheterna har uppdraget att ta fram årliga resultatmål som presenteras och beslutas i kommunens budgetdokument. De årliga resultatmålen kan följas upp i internkontrollen samt årsbokslutet.

Mål 1. Bra kommunal verksamhet

Mål 2. Goda livsvillkor för Boxholms kommuns invånare och anställda

Mål 3. Ett lokalt näringsliv som utvecklas

Mål 4 Hållbart nyttjande av naturens resurser

Ödeshögs kommun

Ödeshögs kommun har fastställt följande Vision:

Ödeshög.

En naturlig del i två regioner, en tillväxtkommun med en hållbar och positiv samhällsutveckling.

Visionen beskriver Ödeshögs behov av regionerna men anger också riktningen att vi ska vara en aktiv aktör i regionerna med fokus på att beskriva vårt positiva bidrag till och roll i regionernas utveckling. Det har därutöver också angetts som en övergripande inriktning att kommunen bör nå 5500 invånare år 2021.

För att följa upp kvalitén i vår verksamhet har följande fokusområden fastställts:

- Medborgare
- Verksamhet
- Medarbetare
- Ekonomi

Kritiska kvalitetsfaktorer ska anges gentemot fokusområdena.

2.6 Vattendirektiv

Vattenmyndigheterna tar fram ett åtgärdsprogram för varje vattendistrikt vart sjätte år. Nuvarande åtgärdsprogram är giltigt 2016-2021. Åtgärdsprogrammen beskriver de problem som finns i distriktens vatten som måste lösas, vilka de viktigaste källorna till problemen är och vilka åtgärder som myndigheter och kommuner ska sätta in.

Åtgärdsprogrammen är verktyg för att uppnå de miljökvalitetsnormer som vattenmyndigheterna beslutat om. De är juridiskt bindande för myndigheter och kommuner och ska därför genomföras. Åtgärden ska vara kostnadseffektiva och deras konsekvenser ska vara analyserade.

I åtgärdsprogrammen finns administrativa åtgärder som handlar om att utveckla eller använda olika styrmedel. Det kan till exempel vara att ta fram nya eller ändrade föreskrifter eller vägledningar, förstärka tillsyn eller utveckla tillståndsprövning.

2.7 VA-planer

I Mjölby och Boxholms kommuner utarbetades och antogs år 2012 planer för vatten- och avlopp, så kallade VA-planer. Målet med VA-planer är att skapa en långsiktig strategi för VA-försörjningen i kommunen. Planerna identifierar vilka områden som är i behov av nya VA-lösningar. Delar av Mjölby kommuns VA-plan reviderades år 2019.

För Mjölby kommun har nitton bebyggelsegrupper urskilts i analysen och en bedömning av möjliga framtida VA-lösningar för dessa områden har gjorts, samt en identifiering av vilka områden där vidare utredning krävs. I analysen framkom att Öjebro, Öjebrotorpen och del av Normlösa utanför verksamhetsområdet kräver vidare utredning.

I Boxholms kommun har medel för förstudie för VA i Kopparhult, Blåvik, Hårdaholmen och Liljeholmen avsatts.

Ödeshögs kommun har under senaste åren arbetat med att ta fram en plan för vatten- och avlopp som ska ligga till grund för kommunens framtida strategi för VA-försörjning i kommunen. Enligt tidsplanen beräknas kommunfullmäktige anta VA-planen i maj 2021.

3 Miljönämnden

Nämnden är gemensam för Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner och är politiskt tillsatt. Miljönämnden består av elva ledamöter, fem från Mjölby, tre från Boxholm och tre från Ödeshög, samt lika många ersättare. Miljönämnden sammanträder elva gånger per år.

3.1 Samverkan

Sedan den 1 januari 2021 samverkar Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner i en gemensam miljönämnd med tillhörande förvaltning.

Under år 2021 kommer det krävas resurser för att omsätta samverkan i praktiken, med ny nämnd, nya medarbetare på miljökontoret, nya verksamheter och ett större geografiskt område.

3.2 Resurser

Nämndens arbete finansieras genom allmänna medel (ramar), intäkter som bidrag och tillsynsavgifter. Nämnden fattar de politiska besluten och den faktiska tillsynen/kontrollen utförs av miljökontoret. Nämndens kostnader utgörs till största delen av personalkostnader.

Verksamhetsområden	Årsarbetskrafter 2021	Intäkter budget 2021
Miljönämnden		
Miljökontoret	2,8	
Enskilda avlopp	1,5	550
Hälsoskydd	1,1	600
Livsmedel och dricksvatten	3,1	1 430
Miljöskydd	3,6	1 650
Naturvård	1,4	60
Summa	13,5	4 290

Ram	Budget 2021
Mjölby	4 161
Boxholm	849
Ödeshög	833

3.3 Svartån-Sommens Vattenråd

Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660), som i svensk lag omsätter vattendirektivet innebär en delvis ny syn på vattenvård. Vattenförvaltning ska utvecklas inom avrinningsområden och i samverkan med berörda aktörer. Den nya vattenförvaltningens arbete har delats in i ett antal delmoment som återkommer i sexårs cykler. I samtliga dess delmoment ska myndigheter, aktörer och allmänhet samverka. Vattenråd är tänkta att utgöra grunden för en sådan samverkan.

Sedan 2014 är Mjölby kommun, genom miljönämnden, huvudman för Svartån-Sommens Vattenråd. Vattenrådet berör avrinningsområdet för Svartån, som börjar i småländska Nässjö och slutar i Roxen i Östergötland. Huvudmannaskapet innebär bland annat ett administrativt stöd för styrelse och arbetsgrupper.

4 Miljökontoret

Under denna rubrik presenteras olika uppgifter och uppdrag som berör miljökontoret som förvaltning.

4.1 Organisation

Miljökontorets organisation består av miljöchef, inspektörer, kommunekologer och administratörer. För verksamhetsområdena livsmedel, miljöskydd och hälsoskydd/enskilda avlopp finns det samordnare utsedda. I samordnarens uppdrag ingår, att ansvara för planering och uppföljning inom sitt område.

Samordnarna bildar tillsammans med miljöchefen miljökontorets ledningsgrupp.

4.2 Administration

Miljönämndens administration är en av grundbultarna i verksamheten. Här sker postöppning, diarieföring, nämndadministration, arkivering, fakturering och annan ekonomihantering samt personaladministration..

Miljönämnden har ett digitalt ärendehanteringssystem som kallas EDP-Vision.

Arkivering görs dels i ett närarkiv och dels i kommunens centralarkiv. Diarieföring och arkivering görs med stöd av en Dokumenthanteringsplan som antagits av miljönämnden år 2020.

4.3 Dataskyddsförordningen

General Data Protection Regulation (GDPR) EU:s dataskyddsförordning 2016/679 börjar gälla från 25 maj 2018

Syfte med lagen är att skydda fysiska personers integritet vid behandling av personuppgifter, framförallt när det sker på IT-media, samt fritt flöde att personuppgifter inom EU.

Miljönämnden har anmält ett så kallat personuppgiftsombud till Datainspektionen, numera Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Respektive nämndordförande i kommunen har alltid det yttersta ansvaret för att personuppgifter i verksamheten behandlas på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed. Personuppgiftsombudet har ett internt ansvar för att den finns en uppdaterad registerförteckning, hålla sig informerad om verksamhet vad gäller behandlingen av personuppgifter, tillse att det finns tillfredsställande rutiner för integritetsskyddsarbetet i form av bland annat information och utbildning till personalen, följa utvecklingen av lagstiftningen på integritetsskyddsområdet samt ge råd till och påpeka brister för nämnd, förvaltningschef och berörd personal.

4.4 Digitalisering

Digitalisering drivs genom samverkan inom kommunen. Miljökontoret ser en möjlighet att effektivisera genom utveckling av:

- e-tjänster
- digital signering
- digitalt arkiv
- öppna data.

4.5 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsstrategin är framtagen för att förtydliga vilka strategiområden och mål inom kompetensförsörjning som Mjölby kommun, på kommungemensam nivå, ska arbeta efter och prioritera fram till år 2022.

Genom ett strategiskt och strukturerat arbete med kompetensförsörjning kan rätt förutsättningar skapas för att säkerställa att kommunen har den kompetens som krävs för att uppnå kommunmålen och verksamhetens uppdrag gentemot medborgarna.

Varje förvaltning har tagit fram kompetensförsörjningsplaner.

4.6 Samhällsplanering

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen aktualisera översiktsplanen varje mandatperiod.

Genom planläggning garanteras olika intressenter insyn och inflytande. Kommunen får därigenom ett bättre beslutsunderlag. Den samlade bedömning av markens och vattnets användning som görs i en plan ger också ramarna för prövning av framtida bygglovsärenden. Miljökontoret deltar i arbetsgrupper för detaljplaner. Miljönämnden besvarar remisser i samband med samråd och granskning av planer.

De flesta byggnadsåtgärder kräver bygglov. Miljönämnden får byggloven på remiss från byggnadsnämnderna. År 2020 besvarade miljökontoret i Mjölby och Boxholm på 139 bygglovsremisser och miljökontoret i Ödeshög på 25 bygglovsremisser.

5 Miljöövervakning

Miljöövervakning ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön. Arbetet bygger på återkommande, systematiskt upplagda undersökningar.

Genom att jämföra aktuella lägesbeskrivningar med tidigare mätningar kan förändringar i miljön upptäckas. På så vis kan man se om genomförda åtgärder får önskad effekt eller inte. Ibland behövs ytterligare undersökningar för att ta reda på om förändringen innebär ett problem eller inte.

Ofta behövs mätningar över långa tidsperioder för att kunna se om en förändring orsakas av mänsklig påverkan eller är en naturlig variation. Därför är miljöövervakning ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet över tid.

Nedan beskrivs den miljöövervakning som miljönämnden utför.

5.1 Luftkvalitet

Höga halter av föroreningar i utomhusluften påverkar människors hälsa. Genom att mäta och beräkna halter av kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) i gaturum kan man följa trender och vidta åtgärder om höga halter uppstår. Kommunen har ansvar för att informera invånarna om luftkvaliteten och redovisa hur kommunen uppfyller miljö kvalitetsnormerna för luft. Mjölby kommun är medlem i Östra Sveriges Luftvårdsförbund från och med år 2021.

5.2 Bakgrundsstrålning

På uppdrag av Strålsäkerhetsmyndigheten genomförs regelbundet mätningar av bakgrundsstrålning. Mätningen sker för att skydda människors hälsa och den biologiska mångfalden mot skadliga effekter av strålning från den yttre miljön. Syftet med mätningarna är dels att träna rutiner för om Sverige skulle drabbas av ett nedfall liknande det som skedde efter Tjernobylolyckan, dels att få information om bakgrundsstrålning.

5.3 Floraövervakning

Floraövervakning sker för att notera förekomsten av hotade kärlväxter och bedöma tillståndet på deras växtplatser samt följa förändringar för att kunna utföra rätt skötselåtgärder i rätt tid för respektive art i respektive område. I Mjölby och Boxholms kommuner sker floraövervakning av luddvedel, ryl och mosippa.

6 Offentlig kontroll av livsmedel

6.1 Sammanfattning

Miljönämnden är operativ kontrollmyndighet inom kommunernas geografiska område. Antalet och typen av livsmedelsanläggningar varierar men ligger runt 300 stycken. Kontrollbehovet motsvarar drygt tre heltidstjänster.

6.2 Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan

I Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Kontrollplanen finns bl.a. på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se.

6.3 Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan

Det övergripande målet i livsmedelslagstiftningen är att skydda människors och djurs hälsa, värna om konsumenternas intressen och se till att den inre marknaden fungerar effektivt. Övergripande mål preciseras i Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan 2018 – 2021.

Gemensamma mål för myndigheterna inom livsmedelskedjan är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.

De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

6.4 Miljönämndens mål för kontroll inom kontrollområdet

Miljönämnden har brutit ned de nationella operativa målen till kommunala mål.

<p>Säkert dricksvatten Målsättning (önskad effekt): För att få säkert dricksvatten måste de negativa hälsoeffekterna orsakade av kemiska och mikrobiologiska ämnen i dricksvattnet minska.</p>	<p>Fokus, År</p>
<p>Mål 1: Mikrobiologiska risker i dricksvatten Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid 1 anläggning (alla anläggningar) för produktion av dricksvatten (mer än 100 m³/ dygn) för att bedöma om säkerhetsbarriärerna vid anläggningarna är anpassade till mikrobiologiska faror (bakterier, virus och parasiter) i råvattnet. I kontrollen ingår också att bedöma om faroanalys och eventuellt övrigt HACCP-system valideras i den omfattning som är motiverat av förändrade förhållanden vid råvattentäkten eller förändrad råvattenkvalitet.</p>	<p>2021</p>
<p>Mål 2: Kemiska risker och cyanotoxiner i dricksvatten Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid 1 anläggning för produktion av dricksvatten (mer än 100 m³/ dygn) för att bedöma att kemiska faror i råvattnet har beaktats i faroanalysen (HACCP) samt att tillräckliga åtgärder vidtagits för att eliminera eller reducera dessa faror. I kontrollen ingår också att vid vattenverk som använder ytvattentäkt eller grundvatten med konstgjord infiltration som råvatten, bedöma om faroanalys och eventuellt övrigt HACCP-system valideras i den omfattning som är motiverad av förändrade förhållanden vid råvattentäkten eller förändrad råvattenkvalitet, vad avser faran cyanotoxiner.</p>	<p>2021</p>
<p>Mål 3: Skötsel och underhåll av reservoarer Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid 2 distributionsanläggningar (mer än 100 m³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.</p>	<p>2022</p>
<p>Säkerställa information i livsmedelskedjan Målsättning (önskad effekt): Information om livsmedel kan säkerställas genom hela livsmedelskedjan.</p>	
<p>Mål 4: Rätt fisk Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att korrekt information om fiskart och fångstzon finns och lämnas vidare i kedjan. Kontrollen ska utföras hos minst 1 grossist. Målet berör både fisk av svenskt och annat ursprung. Kontrollen ska också verifiera att spårbarhet (ett steg framåt och ett steg bakåt) finns.</p>	<p>2022</p>
<p>Mål 5: Spårbarhet kött Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att spårbarhet finns för färskt och fryst kött - såväl helt som bitat och malet kött - av nöt, gris samt får och lamm. I förekommande fall ska kontrollen också verifiera påståenden om svenskt ursprung. Kontrollerna ska utföras i minst 3 butiker som inte är anslutna till de stora detaljhandelskedjorna, det vill säga ICA, COOP, Axfood, Bergendahls, Lidl och Netto.</p>	<p>2020</p>

<p>Mål 6: Spårbarhet ägg Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att spårbarhet finns för ägg. Kontrollerna ska utföras vid minst 2 bagerier, i minst 37 restauranger samt minst 4 butiker som inte är anslutna till de stora detaljhandelskedjorna. I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.</p>	2020
<p>Mål 7: Ekologiska varor Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera påståenden om "ekologiska livsmedel" gällande följande produkter; kaffe, kryddor och barnmat. Kontrollerna ska utföras vid minst 2 grossister.</p>	2021
<p>Mål 8: Information om allergener Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts vid minst 97 storhushåll för att verifiera att företagen kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls. Kontrollerna utförs på sådana verksamheter som valt att lämna uppgifter om allergena ingredienser muntligt och genom skriftligt anslag uppmanar kunden att fråga vad maten innehåller.</p>	2021
<p>Mål 9: Uppgifter om ingredienser Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid minst 5 detaljhandelsanläggningar (butiker) och minst 5 anläggningar i tidigare led (tillverkning och import/införsel) som utformar märkning samt märker/förpackar. Detta för att verifiera att uppgifter som anges i ingrediensförteckningar stämmer med tillsatta ingredienser (verkligt innehåll). De ingredienser som avses i detta mål är allergener samt de som kvalificerar för mängdangivelse.</p>	2022
<p>Kemiska risker Minska de negativa hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (dioxin, PCB), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan.</p>	
<p>Mål 16: Tungmetaller och mykotoxin i mjöl Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts för att verifiera att företagen säkerställer att halterna av kadmium och ochratoxin A i mjöl av vete, durumvete och bovete understiger gällande gränsvärden. Kontrollen ska göras vid 1 anläggning som använder mjölet som råvara vid industriell tillverkning av bageriprodukter.</p>	2021
<p>Mål 17: Saffran Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att företagen säkerställer att saffran innehåller det som anges i märkning eller i annan livsmedelsinformation (äkthet), att färgämnen inte används samt att spårbarhet finns. Kontrollerna ska utföras vid minst 1 grossist.</p>	2021
<p>Mål 20: Mykotoxin vid spannmålstorkning och lagring Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts vid 2 anläggningar som torkar och/eller lagrar spannmål för livsmedelsändamål, för att verifiera att företagen vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra eller reducera bildning av ochratoxin A i spannmålen.</p>	2022

6.5 Alkoholremisser

Miljökontoret svarar på remisser angående tillstånd att servera alkohol. För att en livsmedelsföretagare ska få tillstånd krävs att verksamheten är registrerad som livsmedelsanläggning hos miljö- nämnden samt att det finns ett kök där det finns förutsättningar att laga mat.

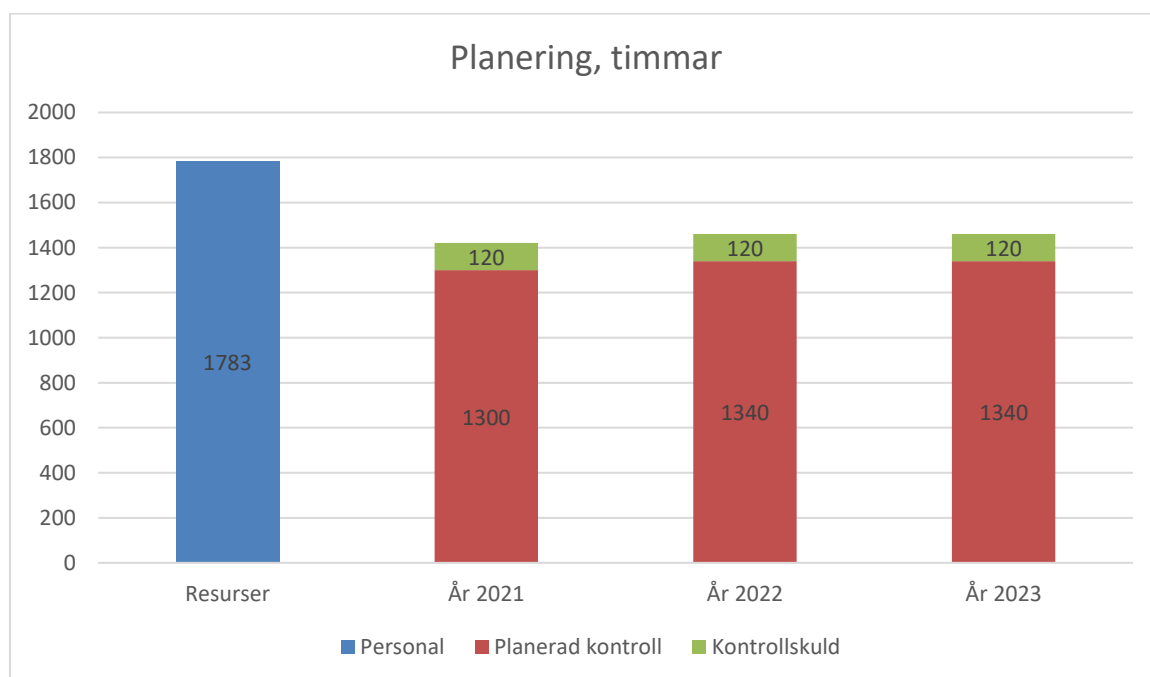
6.6 Trängselkontroll

Miljökontoret utgör trängselkontroll för att följa upp åtgärder för att förhindra smitta på serveringsställen. Kontrollen är dels planerad och dels händelsestyrd efter inkomna klagomål.

6.7 Planering

Planeringen bygger på att ha tillräckligt med personal för att kunna leverera kontroll/tillsyn till de livsmedelsföretagare som betalar för det.

Planering och kontroller är riskbaserade, verksamheter med många kontrolltimmar (=hög risk) och verksamheter som inte haft kontroll på länge prioriteras. Samma prioritering gäller för att arbeta av kontrollskuld. Kontrollskuld består av kontrolltid som inte förbrukats föregående år. Nuvarande taxekonstruktion innebär att avgift debiteras efter utförd kontroll.

Aktiviteter 2021-2023				
Typ		Antal per år	Tidsåtgång tim/st	Tidsåtgång tim/totalt
Oplanerad, fakturerbar kontroll	Registrering av nya verksamheter	28	1	28
	Uppföljande kontroll	26	3	78
Oplanerad, ej fakturerbar kontroll	Varningar via RASFF ¹⁾	20	4	80
	Enskilt dricksvatten, hantering av provsvar	30	1	30
	Sanktionsavgifter	4	6	24
Övrigt	Klagomål ²⁾	17	2	34

¹⁾ the Rapid Alert System for Food and Feed

²⁾ Inklusivt befogade och obefogade klagomål om misstänkt matförgiftning

Övriga aktiviteter 2021

- Klassning av verksamheter i Ödeshögs kommun
- Fokusområden: Förbättring av information, Information om allergener, allergikost i skolor och förskolor, Temperaturer i butiker, julbord.
- Delta i samordnad tillsyn för en effektiv alkohol- och tobakstillsyn
- Information till skolor (Ung Företagsamhet)
- Delta i MÖTA-projekt med provtagning
- Allmän rådgivning kring livsmedel och enskilt vatten

6.8 Effekter

Offentlig kontroll av livsmedel och dricksvatten bidrar till att konsumenterna har tillgång till säkra, redliga och rätt märkta livsmedel samt säkert dricksvatten. Utvalda aktiviteter syftar till att ansvariga inspektörer vidareutvecklas för att bedriva en rättssäker kontroll och för att förstärka kompetensen inom förvaltningen. Utbildning inom livsmedelsområdet bidrar även till ett likvärdigt arbetssätt för inspektörer, både praktiskt och teoretiskt samt för en riskbaserad kontroll inom olika kontrollområden. Deltagandet i olika projekt bidrar både till kompetensutveckling samt till att kontrollen effektiviseras och att miljönämnden uppfyller kravet på att leverera den kontrolltid som företagarna betalar för.

7 Tillsyn enligt miljöbalken

7.1 Hälsoskydd

Miljökontorets hälsoskyddsarbete sker utifrån bestämmelser i Miljöbalken vars syfte är att säkerställa att människors inte får besvär eller blir sjuka av miljön. Tillsynen omfattar allt ifrån offentliga miljöer till bostäder där exempelvis buller, mögel, radon och skadedjur kan orsaka besvär eller sjukdomar. Miljökontoret beaktar barnperspektivet och FN:s barnkonvention vid myndighetsutövning bland annat genom att planera delar av tillsynen utifrån resultaten i de miljöhälsorapporter som genomförs av Institutet för miljömedicin och som avser barnens upplevelser av den yttre miljön samt utifrån resultatet i Länsstyrelsen Östergötlands enkät *Om mig* som vänder sig till skolungdomar med frågor om bland annat rökning.

7.1.1 Offentliga lokaler och lokaler för hygienisk behandling

Alla människor ska kunna vistas i offentliga lokaler och besöka verksamheter som erbjuder hygieniska behandlingar utan att riskera att drabbas av olägenheter eller smittor. En dålig inomhusmiljö i offentliga lokaler kan ge försämrad hälsa för besökare och innebära att allergiker inte kan vistas i lokalen. Bassängbad och verksamheter som bedriver hygienisk behandling, så som frisersalonger, fotvård, tatuering, håltagning och hudvård, kan innebära risk för smittspridning och allergier. Liknande problem kan uppstå i lokaler för vård och annat omhändertagande. Miljönämnden bedriver tillsyn för att säkerställa att verksamheterna har rutiner för att minimera riskerna för att människor utsätts för olägenheter eller smittor.

7.1.2 Boendemiljö

Alla människor ska ha tillgång till bostäder och boendemiljöer som inte riskerar att påverka hälsan negativt. Bristande ventilation, buller, förekomst av fukt eller mögel samt för hög eller för låg temperatur är faktorer som kan påverka inomhusmiljön negativt. Det kan ge besvär som allergi, astma, sömnstörningar och luftvägsproblem. Höga halter radongas i inomhusmiljön innebär en ökad risk för lungcancer. Även miljön runt bostäder betyder mycket för välbefinnandet. Miljönämnden bedriver tillsyn av bostäder och arbetar för att förebygga risk för störning som innebär olägenhet för människors hälsa. Den största delen av tillsynen bedrivs genom handläggning av bostadsklagomål och information.

7.1.3 Smittskydd

Smittsamma sjukdomar kan bland annat spridas från djur, avloppsvatten och ventilationsanläggningar. Om smittskyddsåtgärder inte vidtas kan smittsamma sjukdomar riskera människors och djurs hälsa. Miljönämnden ger råd och vid trolig inhemsk smitta ska nämnden arbeta för att spåra smittan. Inom ansvarsområdet ingår inte smittspridning från person till person.

7.1.4 Tillsyn enligt speciallagstiftning

Tobak och nikotinläkemedel

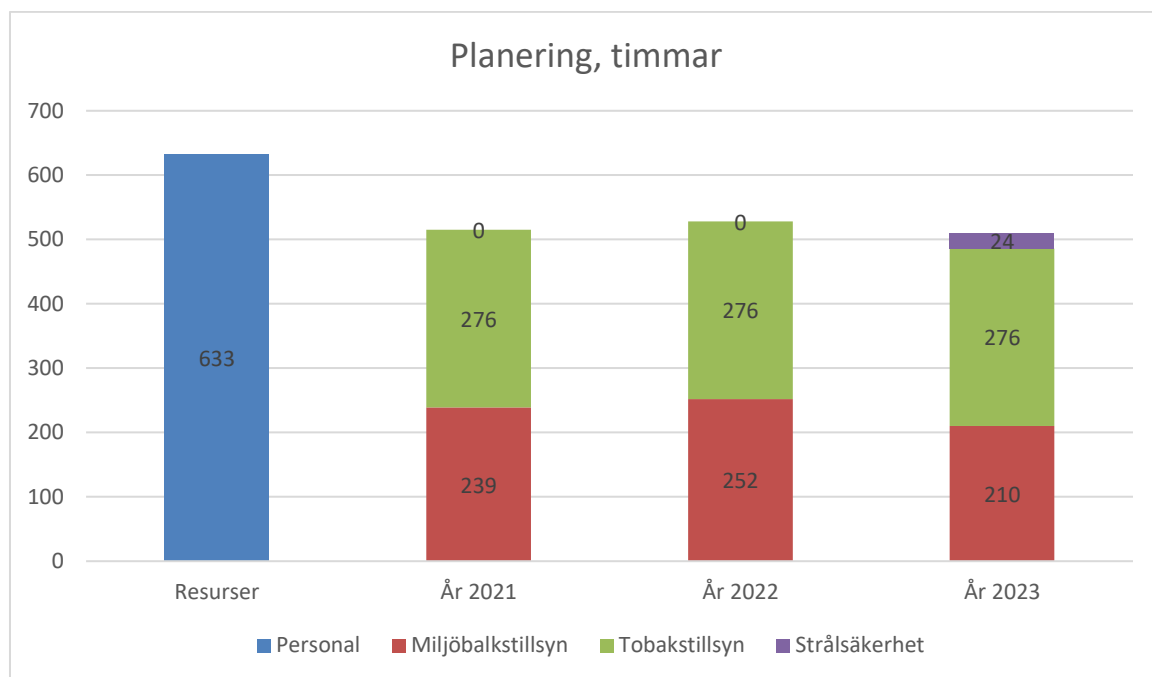
Enligt Lag om tobak och liknande produkter ska allmänheten inte riskera att utsättas för tobaksrök i vissa offentliga miljöer, så som exempelvis skolgårdar, restauranger och entréer till offentliga lokaler. Miljönämndens tillsyn omfattar kontroll av efterlevnaden av rökförbudet vid de platser som regleras i Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Inspektionerna genomförs i regel oanmälda. Socialnämnderna ansvarar för övrig tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter, så som försäljning och nikotinläkemedel.

Solarieverksamhet

Användning av solarier kan vara cancerframkallande. Solarier kan även orsaka bestående skador på hud och ögon. Miljönämnden har tillsynsansvar över solarieverksamhet enligt Strålskyddslagen. Tillsynen sker genom inspektioner eller vid klagomål.

7.1.5 Planering

Planeringen bygger på att ha tillräckligt med personal för att kunna leverera kontroll/tillsyn till de verksamhetsutövare som betalar för det.

Aktiviteter 2021-2023				
Typ		Antal per år	Tidsåtgång tim/st	Tidsåtgång tim/totalt
Oplanerad, fakturerbar tillsyn	Timavgiftstillsyn	1	4	4
	Prövningar av nya verksamheter	6	6	36
	Anmälan om värmepumpar	90	2	180
	Beslut om miljö-sanktionsavgift	1	2	2
Övrigt	Klagomål	25	4	100

Övriga aktiviteter 2021:

- Inklassningar av verksamheter i Ödeshög kommun
- Delta i MÖTA-projekt om utemiljö
- Delta i MÖTA-projekt om bassängbad
- Inventering av rökfria miljöer/lekplatser i Ödeshögs kommun
- Tillsynen 2020 kommer ha fokus på avfall och avfallshantering

7.1.6 Effekter

Tillsynen av anmälningspliktiga verksamheter bidrar till att färre människor riskerar att utsättas för olägenheter till följd av bristfällig inomhusmiljö, objektburen smitta och kemiska produkter. Tillsynen av rökfria miljöer enligt tobakslagen bidrar till att färre människor utsätts för skadlig tobaksrök och minskar användandet av tobaksvaror. Miljönämndens miljöövervakning leder till ökad kunskap. En ökad kunskap medför att åtgärder kan vidtas om det behövs för att förhindra att kommuninvånare utsätts för skadligt höga halter av partiklar (PM10), kvävedioxid (NO₂) och bakgrundsstrålning. Prövningen av anläggningar för värmeutvinning ur berg, ytjord och ytvatten bidrar till en minskad risk för föroreningar av grundvatten och känsliga ytvatten. Förmedling av radondosor till allmänheten bidrar till ökad kunskap om radonförekomst i bostäder. En ökad kunskap leder till att åtgärder för att sänka radonhalterna kan vidtas där för höga halter uppmätts vilket på sikt leder till färre fall av lungcancer.

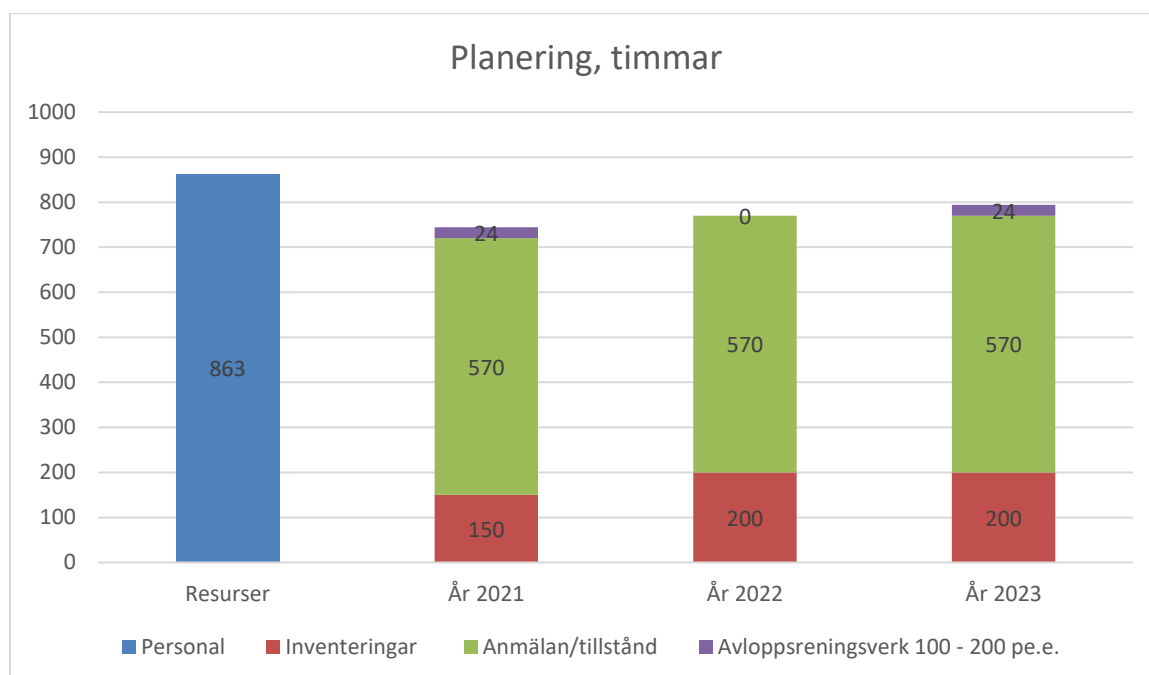
7.2 Enskilda avlopp

Enskilda avlopp kan påverka sjöar, vattendrag och grundvatten genom utsläpp av bland annat näringsämnen, syreförbrukande ämnen och bakterier. Avloppen kan i värsta fall förorena vattentäkter och badplatser samt orsaka störande lukt. Tillsynen av enskilda avlopp syftar till minskad övergödning av vattendrag och för att inte olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Fastigheter som vid inventering upptäcks ha bristfällig rening ska åtgärda detta. Därutöver kommer ansökningar/anmälningar från fastighetsägare som på eget initiativ åtgärdar eller bygger ny avloppsanläggning. Tillsynsområdet omfattar avloppsanläggningar upp till 200 p.e. (personekvivalenter). Befintliga anläggningar över 200 p.e. ligger under miljöskydd.

I arbetet ingår även att bedriva tillsyn över befintliga anläggningar, handlägga inkomna klagomål-särenden, svara på remisser till olika instanser och handlägga dispensansökningar som rör enskilda avlopp.

7.2.2 Planering

Planeringen bygger på att ha tillräckligt med personal för att genomföra inventeringar av fastigheter med avseende på små avloppsanläggningar och oplanerad tillsyn, i form av att handlägga anmälningar och ansökningar om inrättande av avloppsanläggningar. En del av tiden går även åt till tillsyn av mindre avloppsanläggningar för 25-100 respektive 100-200 personekvivalenter (pe.e).

Aktiviteter 2021-2023				
Typ		Antal per år	Tidsåtgång tim/st	Tidsåtgång tim/totalt
Oplanerad, ej fakturerbar tillsyn	Beslut om miljöstraffavgift	3	2	6
	Klagomål	8	10	80
Oplanerad, fakturerbar tillsyn	Upphåll i tömning av slam	5	2	10
	Förlängt hämtningsintervall av slam	6	3	18
	Eget omhändertagande av slam	1	6	6
	Eget omhändertagande av latrin	4	2	8
	Klagomål	8	10	80

Övriga aktiviteter 2021

- Delta i VA-grupp i Blåvik
- Delta i framtagande av VA-plan för Ödeshögs kommun
- Inventeringen 2021, 75 inventeringar av enskilda avlopp (varav 11 st. uppföljning Axstad/Mjärdevi, varav ca 15 st. uppföljningar av slamtömningsklagomål (Boxholm), resterande nyinventering i Ödeshögs kommun).

7.2.3 Effekter

Inventering av ett geografiskt område i taget är ett effektivt sätt att identifiera anläggningar med bristande rening av avloppsvatten. Inkomna anmälningar och ansökningar härrör både från tidigare inventeringar och från spontana åtgärder från fastighetsägare. Det är viktigt att följa upp utförda inventeringar så att bristfälliga avlopp åtgärdas. En prioritering av arbetsuppgifterna behövs vilket innebär att handläggning av inkommande ärenden prioriteras framför inventering.

7.3 Miljöskydd

Miljökontorets miljöskyddsarbete sker utifrån bestämmelser i Miljöbalken vars syfte är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsynen omfattar allt ifrån miljöfarlig verksamhet till kemiska produkter och förorenade områden.

7.3.1 Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses enligt miljöbalken utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas samt användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sådant sätt att det kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön. Några exempel på miljöfarliga verksamheter är metallindustri, täkter, lantbruk, fordonstvätt, drivmedelsanläggningar, skjutbanor, vindkraftverk m fl. Miljöfarlig verksamhet klassas som tillståndspliktiga (A, B), anmälningspliktiga (C) eller utan tillstånds- eller anmälningsplikt (U). Miljönämnden bedriver tillsyn på C- och U-verksamheter inom alla branscher, samt vissa B-verksamheter inom branscherna täkter, vindkraft, lantbruk- och fr o m 1 juli 2019 även för produktionsindustri (kemisk, livsmedel), förbränningsanläggning etc. Vissa verksamheter betalar årlig avgift för tillsynen, i övrigt sker timdebitering

7.3.2 Förorenade områden

Platser som är så förorenade att de kan riskera att skada eller skapa olägenhet för människors hälsa eller miljön kallas förorenade områden. Ett förorenat område kan vara ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning.

Orsaken till föroreningarna kan kopplas till tidigare och nuvarande industrier eller annan verksamhet som påverkat miljön negativt. Reglerna om förorenade områden finns i miljöbalkens 10:e kapitel.

Under år 2020 har miljönämnden avsatt resurser motsvarande 20 % av en heltidstjänst för arbete med förorenade områden.

7.3.3 Ytterligare tillsynsområden

– Kemiska produkter ska hanteras på ett säkert sätt och produkter som är farliga för miljön eller människors hälsa bör bytas ut mot mindre farliga. I tillsynen ingår även kontroll av brandfarliga varor, PCB, köldmedia, märkning och försäljningen i butik samt kemiska produkter i vissa varor.

– Avfall och farligt avfall behöver tas om hand så att det inte orsakar hälsoproblem eller miljöstörningar. Ibland gäller producentansvar, då är det är den som producerar en förpackning eller vara som ska ta hand om den när den tjänat ut.

– Animaliska biprodukter. Miljönämnden är tillsynsmyndighet vad gäller hantering av djurkadaver och annat animaliskt avfall. Ansvar delas mellan miljöskyddsgruppen och livsmedelsgruppen. Arbetet styrs inte av miljöbalken utan av EG-förordning 1069/2009 om animaliska biprodukter och lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter.

7.3.4 Tillsyn

Tillsynen ska säkerställa syftet med miljöbalken och tillsynsmyndigheten ska kontrollera att miljöbalken och de föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. Tillsynsmyndigheten ska också göra de åtgärder som behövs för att vid behov åstadkomma rättelse. Tillsynsarbetet går ut på att bland annat minska utsläppen av skadliga föroreningar, minska risken för störningar hos närboende, att hanteringen av kemiska produkter och avfall sker på ett godtagbart sätt samt att energianvändning är långsiktigt hållbar. Detta görs genom till exempel

inspektioner, handläggning av anmälningsärenden och dispenser, granskning av miljö- och årsrapporter samt remissvar till andra instanser och genom information till verksamhetsutövare och allmänheten.

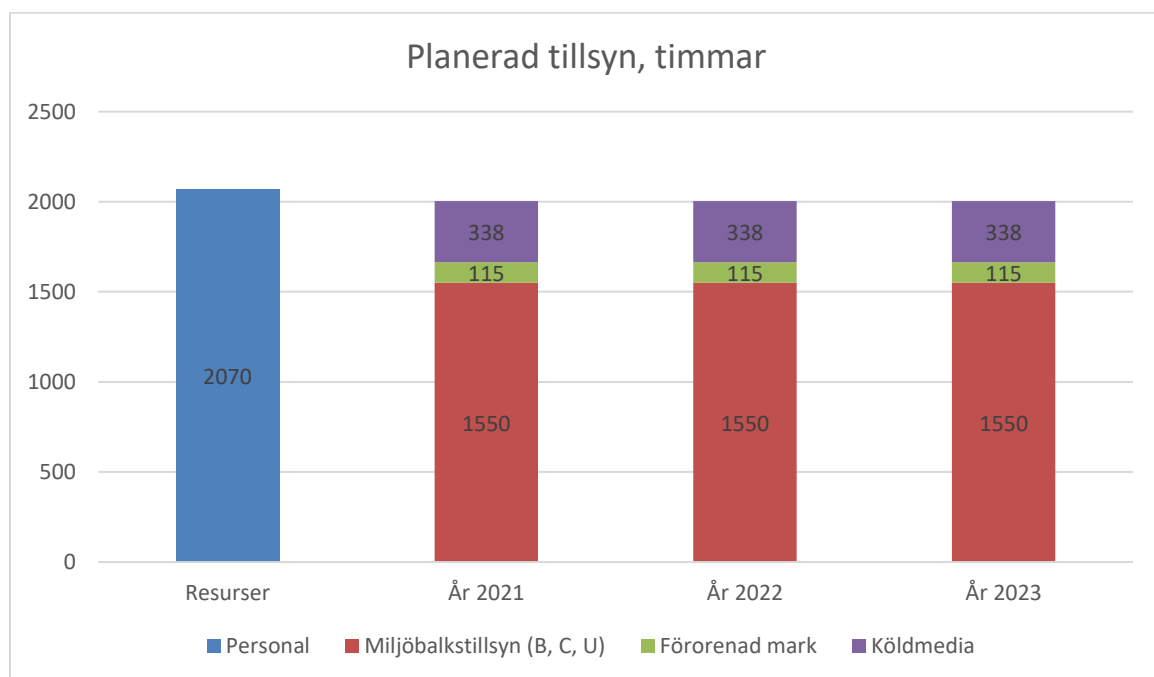
Tillsynen kan vara planerad och avser då de verksamheter som betalar årlig avgift eller över till exempel en viss bransch som betalar timavgift. Tillsynen kan också vara händelsestyrd och omfattar då alla typer av verksamheter och privatpersoner. Händelsestyrd tillsyn beror på egna iakttagelser, information från andra myndigheter eller på grund av klagomål från allmänheten.

Vissa miljöfarliga verksamheter är så kallade IED-verksamhet vilket innebär ett utökat tillsynsbehov. I Mjölby och Boxholms kommuner omfattas för vissa lantbruk och livsmedelsindustri. Tillsynsbehovet för dessa verksamheter bedöms vara minst ett besök per år.

Hur tillsynen läggs upp är till stor del upp till varje tillsynsmyndighet. Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) är dock tillsynsmyndigheten skyldig att genomföra tillsynsbesök minst en gång per år för vissa tillståndspliktiga verksamheter *och minst vart tredje år i andra fall.*

7.3.6 Planering

Planeringen bygger på att ha tillräckligt med personal för att i första hand kunna leverera kontroll/tillsyn till de verksamhetsutövare som betalar årlig tillsynsavgift.

Aktiviteter 2021-2023				
Typ		Antal per år	Tidsåtgång tim/st	Tidsåtgång tim/totalt
Oplanerad, fakturerbar tillsyn	Nya verksamheter	14	6	84
	Anmälan efterbehandling förorenad områden	13	5	65
	Tillstånd vattenskyddsområden (VSO)	5	5	25
Oplanerad, ej fakturerbar tillsyn	Tillbud, brand, olyckor	25	6	130
	Handläggning vid tillståndsansökningar för miljöfarlig verksamhet	8	18	115
	Beslut om miljösanktionsavgift	25	2	50
Övrigt	Klagomål	20		

Övriga aktiviteter 2021

- Omklassningar av verksamheter i Ödeshög kommun
- Inventering av U-anläggningar (växtodlare, drivmedelsanläggningar) i Ödeshögs kommun
- Klassning av verksamheter (golfbanor)
- Delta vid Sevesotillsyn
- Delta i MÖTA-projekt, drivmedelsanläggningar
- MÖTA-växtskydd
- Delta i nationellt (KemI) samverkansprojekt om bekämpningsmedel
- Uppföljning av verksamheternas arbete med energieffektivisering vid ordinarie tillsyn,
- Fokusområde vid ordinarie tillsyn – avfallsförebyggande arbete
- Tillämpa dagvattenpolicy- och riktlinjer i Mjölby kommun

7.3.7 Effekter

Miljönämnden prioriterar tillsyn hos de verksamheter som efter utförd riskbedömning medför störst risk för negativa miljöeffekter. Planerade projekt samordnas med ordinarie tillsyn i möjligaste mån. Detta medför att nämndens tillsyn koncentreras där behovet är störst och gör mesta möjliga nytta. Prioriteringen medför dock att verksamheter med miljöpåverkan, men som inte omfattas av årlig avgift, får mycket litet utrymme för ordinarie förplanerad tillsyn.

8 Naturvård

Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner har en mycket rik och omväxlande natur. Övergångsbygden domineras av den mellansvenska israndzonens bildningar, varav en stor del är av riksintresse. Här finns de mycket intressanta och sällsynta kalkkärrarna och stäppängarna, som också är slättbygdens värdefullaste naturmiljöer. I skogsbygden, längre söderut, finns värdefulla naturbetesmarker, sjöar, myrar och storskog. Sjön Sommen med sitt kalla vatten och speciella fiskfauna är unik. Tåkern med sitt myller av liv och stora vassbälten är en av Nordeuropas viktigaste fågelsjöar. Det variationsrika landskapet resulterar i en rikedom av skyddsvärda biotoper med rödlistade arter. Hoten mot denna höga biologiska mångfald är tyvärr många. Det finns dock gott om skäl till att bevara den. Alla de arter som finns idag bygger tillsammans upp den livsmiljö som både vi och de själva är beroende av. Genom att bevara arter och livsmiljöer säkerställer vi därför vår egen framtida försörjning och främjar en genetisk variation.

Det kommunala naturvårdsarbetet omfattar kunskapsinsamling, skydd och vård av värdefulla naturmiljöer och arter, samt informationsspridning. I många av dessa frågor är samarbete med länsstyrelsen och skogsstyrelsen viktigt.

Kommunekologen fungerar som ett stöd för andra kommunala förvaltningar i naturvårdsfrågor. Det kan gälla förvaltning av kommunens mark, fysisk planering och större prövningar eller information till skolor. Tillsynsansvaret för naturvårdsfrågor ligger på länsstyrelsen och skogsstyrelsen (utom för de naturreservat som kommunerna själv bildat). Kommunekologens roll är även att driva naturvårdsprojekt.

Inom verksamhetsområdet naturvård beaktar miljökontoret barnperspektivet och FN:s barnkonvention bland annat genom att planera och genomföra naturguidningar som riktar sig till barn och skolklasser, samt genom att vid framtagande av informationsskyltar anpassa utformningen för barn där så är lämpligt.

Strandskydd finns i hela Sverige och är en lag som stärker allemansrätten vid vatten. Strandskydd finns längs hav, sjöar och vattendrag i Sverige och sträcker sig 100 meter upp på land och lika långt ut i vattnet. Syftet är att alla ska kunna komma ner till stranden och inte bara de som äger mark. Strandskyddet skyddar också växter och djur. För att få bygga, ändra, uppföra anläggningar och göra större åtgärder krävs strandskyddsdispens. Miljönämnden får strandskyddsdispenserna på remiss från byggnadsnämnderna. .

8.1 Kommunala mål för naturvården

Respektive kommuns Översiktsplan beaktar naturvård, genom att fastställa att hushållningen med naturresurser ska vara långsiktigt hållbar och att den biologiska mångfalden, liksom värdefulla geologiska bildningar, ska bevaras.

Naturvårdsarbete i kommunerna styrs av Naturvårdsprogrammen som antagits av kommunfullmäktige år 2013 i Mjölby, 2015 i Boxholm och 2018 i Ödeshög. Programmen består dels av en objektskatalog med beskrivningar av kända höga naturvärden dels en åtgärdsdel med mål och åtgärder för kommunens naturvårdsarbete. Objektskatalogen fungerar som ett beslutsunderlag vid bl.a. lokaliseringsfrågor och fysisk planering.

I samband med revidering av översiktsplaner för Mjölby kommun och Boxholms kommun är tanken att lyfta in åtgärder i Naturvårdsprogrammet med koppling till fysisk planering i översiktsplanerna.

8.2 Aktiviteter

- Delta i arbetsgrupper för fysisk planering, inkl översiktsplaner
- Administrera vattenrådet
- Guideverksamhet, upprätta årligt program i samverkan inom Östergötland
- Fortsätta arbetet med löpande uppdatering av objekt i naturvårdsprogrammen
- Administrera bidragsansökning (t.ex. LONA) för naturvårdsprojekt inom kommunerna
- Delta i projekt ”Modellering av biologisk mångfald”, medel från Naturvårdsverket är beviljade. Projektet kommer att pågå under tre år och drivs av högskolan i Skövde.
- Fokus, 2021 är friluftslivets år
- Eventuellt LONA- eller LOVA-projekt
- Eventuellt Naturkartan i Mjölby kommun, samverkan med kultur- och fritid

8.3 Effekter

Arbetet med naturvärden har fokus på att öka kunskapen om naturen och vikten av biologisk mångfald dvs att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter och stor genetisk variation inom arter. Då har människan möjlighet att få tillgång till många ekosystemtjänster. Det innebär alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet exempelvis pollinering, naturlig vattenreglering och naturupplevelser. Genom naturvårdsprogrammet och deltagande i kommunens fysiska planering kan man se till att områden med höga naturvärden undantas vid ändrad markanvändning. En annan effekt av arbetet med naturvård är förbättrad skötsel av områden på kommunal mark med höga naturvärden. Naturvårdsprogrammen utgör en viktig bas för arbetet.

Bilaga 1 Behovsutredning

Befintliga resurser är fördelade utifrån principen att verksamheter med årliga avgifter ska ha kontroll/tillsyn i första hand.

		Behov Nationell bedömning	Verksamhetsplan Lokal prioritering	Konsekvenser
Fast avgift	Tillsyn miljöbalk	Miljöfarliga verksamheter B, C, U	Miljöfarliga verksamheter B, C, U	Resurser avsätts för tillsyn av verksamheter med årlig tillsynsavgift.
		Hälsoskydd	Hälsoskydd	Resurser avsätts för tillsyn av verksamheter med årlig tillsynsavgift.
		Enskilda avlopp	Inventera 100 fastigheter per år.	Medför att samtliga fastigheter kommer att vara inventerade tidigast 2023
	Kontroll enligt livsmedelslagstiftning	Samtliga livsmedelsverksamheter	Samtliga livsmedelsverksamheter	Resurser avsätts för kontroll av verksamheter med årlig kontrollavgift.
		Kommunalt dricksvatten som omfattas av krav och gränsvärden i Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten	Kommunalt dricksvatten	Resurser avsätts för kontroll av verksamheter med årlig kontrollavgift.
		Dricksvattenanläggningar som tillhandahåller $\geq 10\text{m}^3$ dricksvatten per dygn eller försörjer ≥ 50 personer eller som tillhandahåller vatten till en kommersiell eller offentlig verksamhet omfattas alltid av Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten, oavsett huvudman.	Inventering	Stort ansvar läggs på respektive fastighetsägare för enskilt dricksvatten.

Behov Nationell bedömning		Verksamhetsplan Lokal prioritering	Konsekvenser
Tilmavgift	Tillsyn miljöbalk	U	Mindre icke anmälningspliktiga verksamheter utan årlig avgift prioriteras ned med avseende på bedömd låg risk.
		Kemiska produkter	Ingår som en del i ordinarie tillsyn och som en del i projektinriktad tillsyn.
		Förorenade områden	Förorenade områden handläggs vid exploatering, planering och avveckling av verksamheter.
		Hälsoskydd	Tilmavgiftbaserad tillsyn
			Mindre verksamheter får inte kontinuerlig tillsyn. Svårighet att upprätthålla aktuella register.
			Hantering av kemiska produkter som inte är en del i annan verksamhet kan missas.
			Miljönämndens resurser räcker inte till att driva krav på inventeringar, undersökningar och åtgärder. Förorenade områden saneras främst i samband med exploatering.
			Prioriteras i samband med projektinriktad tillsyn.

Behov Nationell bedömning		Verksamhetsplan Lokal prioritering	Konsekvenser	
Anslagsfinansierad	Händelsestyrd tillsyn	Samtliga områden	Larm, olyckor/tillbud, återkallningar, klagomål prioriteras framför ordinarie tillsyn.	Händelsestyrd tillsyn kan ta tillsynstid från planerad tillsyn.
	Rådgivning	Samtliga områden t ex radon, enskild dricksvattenförsörjning, skadedjur	Prioriteras framför ordinarie tillsyn.	
	Remisser	Samtliga områden t ex strandskydd, bygglov, vattenverksamhet, polisremisser, alkoholremisser	Prioriteras framför ordinarie tillsyn.	Polisremisser nedprioriteras.
	Kommunal planering	Planer som t ex översiktsplaner, detaljplaner	Miljökontoret deltar aktivt i planprocessen, nämnden deltar som remissinstans. Behovet av bostäder medför ett högt tryck på kommunernas planläggning.	Miljönämnden styr inte över planprocessen.

